

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Eskild Haugum
Sosial- og helseavdeling

Innvalgstelefon
73 19 93 10

Vår dato
01.11.2013
Deres dato
09.10.2013

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2013/7912-731.0
Deres ref.
13/3074

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Høring - forslag til forskrift om å autorisere manuellterapeuter (fysioterapeuter med videreutdanning innen manuellterapi) i henhold til helsepersonelloven

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag viser til departementets høringsforslag om å autorisere manuellterapeuter.

Departementet viser til at det er fire forhold som er vesentlige for å vurdere søknad om autorisasjon:

1. hensyn til pasientsikkerhet
2. innhold og formålet med utdanningen
3. i hvilken utstrekning yrket utøves selvstendig
4. hensynet til harmonisering med andre land

I høringsforslaget fremgår det av departementets argumentasjon at punkt 1 og 4 ikke gir grunnlag for særskilt autorisasjon i dette tilfellet. For punkt 1 vises det til at pasientsikkerheten uansett ivaretas gjennom at manuellterapeuter allerede har autorisasjon som fysioterapeut med de forpliktelser dette medfører. For punkt 4 vises det til at ingen nordiske land, land i EØS eller verden for øvrig har særskilt autorisasjon som manuellterapeut, da dette er å anse som en videreutdanning som fysioterapeut i de respektive landene. Dette er i tråd med Fylkesmannen i Sør-Trøndelags vurdering, og disse punktene utdypes ikke nærmere her.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag finner **ikke** grunnlag for å være enig med departementets argumentasjon for særskilt autorisasjon etter punkt 2 og/eller 3. Våre argumenter for ikke å støtte departementets forslag om særskilt autorisasjon for manuellterapeuter oppsummerer vi i følgende punkter:

- Det er et krav for å ta denne utdanningen at vedkommende allerede har utdanning og autorisasjon som fysioterapeut og yrkespraksis som dette. Fysioterapifaget har flere videreutdanninger hvorav manuell terapi er en av disse. Videreutdanninger gir en spesialkunnskap innenfor deler av den grunnutdanning det gjelder. Dette medfører selvfølgelig at utøveren etter gjennomført videreutdanning kan utføre teknikker og tiltak som en med kun grunnutdanning ikke kan gi. Manuellterapeuter utfører like fullt fysioterapi i de største deler av sin yrkesutøvelse, selv om **deler av dette** kan være en spesialisert manipulasjonsteknikk, en sykemelding for muskel- skjelettlidelse eller videre henvisning etc.

- Skulle hver yrkesgruppe med en videreutdanning på masternivå ha egen autorisasjon for å markere sin spesialkunnskap, ville det bli en enorm mengde søknader om autorisasjon, og et mylder av helsepersonellgrupper som sannsynligvis de aller fleste av oss ville ha vanskeligheter å vurdere fagbakgrunnen til. Ved å gi **spesialisttittel** i stedet ville dette tydeliggjøre yrkesbakgrunn før spesialutdanningen, f.eks. fysioterapeut, spesialist i manuellterapi. Dette ville være i tråd med folk flest sin oppfatning slik vi i dag har for legene. Departementet unngår i stor grad å argumentere mot dette annet enn å vise til at en spesialisttittel henspeler på at yrkesutøveren ikke er en del av førstelinjetjenesten. Dette er svært tynn argumentasjon. For legene har vi f.eks. spesialister i allmennmedisin eller samfunnsmedisin etc. som er yrkesutøvere i førstelinjen uten at spesialisttittelen er noe problem.
- Vi finner det uheldig for det helhetlige fysioterapifaglige miljøet hvis videreutdanningsgrupper skal gis særskilt autorisasjon. Fagmiljøet vil utarmes og det skapes splittelser i stedet for faglig enhetlig styrking.
- Vi finner det underlig at departementet går i mot sitt eget fagdirektorats anbefalinger. Det vises til Helsedirektoratets mange utredninger (senest i 2012) om dette med klare anbefalinger om at manuellterapeuter ikke bør gis særskilt autorisasjon.
- Departementet synes å tillegge manuellterapeuters særrettigheter og fullmakter som en vanlig fysioterapeut ikke har, stor vekt i sin argumentasjon for særskilt autorisasjon. Det vises til «portvokterrolle» ved at pasienter kan gå direkte til behandling og få trygderefusjon uten henvisning fra lege, rekvirere røntgenundersøkelser, henvise til spesialist eller annen fysioterapeut samt sykemelde pasienter med muskel-skjelettlidelser inntil 12 måneder. Dette er fullmakter som har eksistert siden 2005, men som i ganske liten grad benyttes eller er særlig kjent. Det må heller ikke glemmes at en stor del av «den vanlige» fysioterapien som drives i dag, består av selvstendig virksomhet, og at dette ikke er særskilt for manuellterapeuter. Fylkesmannen vil hevde at å gi manuellterapeuter en spesialisttittel i stedet for egen autorisasjon, på en bedre måte ville bidra til å gjøre ordningen kjent og gi trygghet til brukere og samarbeidspartnere om hvilken fagkompetanse gruppen står for.

På ovennevnte grunnlag går Fylkesmannen i Sør-Trøndelag imot departementets forslag om autorisasjon av en helsepersonellgruppe som allerede har en autorisasjon som helsepersonell. Oppsplitting av yrkesgrupper til mindre enheter vil gjøre disse miljøene enda mer usynlig for råd-, veiledning- og tilsynsmyndigheten, og således neppe bidra til å styrke pasientsikkerhet eller kvalitet.

Med hilsen

Jan Vaage (e.f.)
fylkeslege

Eskild Haugum
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.